

MEMO

Aan [REDACTED] en gemeente Alphen aan den Rijn
Van [REDACTED], afdeling Expertise ODMH
Betreft stikstofvergunningplicht bij planprocedure Hoorn West
Datum 3 juni 2021

Achtergrondinformatie PAS/stikstof

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State geoordeeld dat de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS) niet langer mag worden gebruikt als toestemmingsbasis voor vergunningverlening op basis van de Wet natuurbescherming, waarin de Europese verdragsregels zijn opgenomen. Indien stikstofdepositie op gevoelige Natura 2000-gebieden plaatsvindt moet het bevoegd gezag in de provincie Zuid-Holland, de Omgevingsdienst Haaglanden een Wnb vergunning verstrekken, binnen het nieuwe toetsingskader. De nieuwe drempelwaarde voor vergunningplicht is 0,005 mol stikstof per hectare per jaar. Voor depositie onder deze drempelwaarde geldt dat de activiteit geen significant effect op Natura 2000-gebieden heeft en er ook geen vergunningplicht is. Recent is veel nieuwe jurisprudentie gekomen over hoe stikstofdepositie berekend en vergund moet worden. Een deel hiervan gaat over dat het rekenmodel Aeries niet goed berekend wat de effecten van stikstofuitstoot van wegverkeer zijn.

Verder is van belang bij het bepalen van vergunningplicht of intern salderen kan worden toegepast. Bij de dit jaar ingevoerde beleidsregels voor vergunningverlening door de provincies is bepaald dat als bij een project intern kan worden gesaldeerd de vergunningplicht vervalt.

Aeries Calculator

In de vergunningverlening en bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet worden aangetoond dat er geen significant negatieve effecten zijn voor een Natura2000-gebied, oftewel dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast. Dit betekent dat moet worden onderbouwd dat de depositie 0,00 mol stikstof/ ha / jaar is (of minder). Een onderbouwing is een berekening in het programma Aeries calculator. De provincie Zuid-Holland heeft in haar beleidsregels over het verlenen van vergunningen voor stikstofactiviteiten (december 2019) Aeries verplicht gesteld. Nu Aeries zelf pas begin deze zomer zal worden aangepast op nieuwe jurisprudentie heeft IPO/BIJ12 een nieuwe richtlijn opgesteld om te beoordelen of het nodig is te wachten op het vrijgeven van de nieuwe Aeriesversie die wel rekening houdt met stikstofeffecten van wegverkeer op grotere afstand dan 5 kilometer. In het huidige rekenmodel worden alle wegverkeerbronnen afgekapt die verder weg gelegen zijn dan 5 kilometer van stikstofgevoelige habitats. Voor andere verkeersstromen, zoals scheepvaart en industriële bronnen wordt geen afstandsgrens van 5 kilometer aangehouden in het rekenmodel. De methode in de richtlijn verplaatst de verkeersbron die wordt gerealiseerd naar een afstand van 4900 meter van Natura 2000-gebieden. Als dan blijkt in Aeries dat deze dichterbij gelegen verkeersstroom geen significant negatief effect heeft, is er geen vergunningplicht. Als dit wel het geval blijkt bij overschrijding van de drempelwaarde op die afstand, dan moet worden afgewacht om met de herziene Aeries een definitieve berekening te maken.

Concrete uitgangspunten Aeriusberekening Hoorn West

Er zijn twee fasen die in meer of mindere mate bepalend zijn of een vergunningplicht geldt. Er is stikstofuitstoot in de aanlegfase. Daarbij geldt dat de inzet van bouwmaterieel op diesel stikstofuitstoot veroorzaakt. In hoeverre dat geldt is nu nog niet bekend. Bestekken moeten nog worden opgesteld, er is nog geen bouwplanning en onbekend is wie de aannemer wordt en welk materieel die tot zijn beschikking heeft. Tot voor kort moest dit dan in een worst case scenario worden uitgerekend, om te bepalen of een vergunningplicht zou gelden. Met het invoeren van nieuwe beleidsregels, verandert dit en kan de berekening tot het moment worden uitgesteld dat de activiteiten daadwerkelijk gaan plaatsvinden bij vergunningaanvraag. Dan is bekend wat de planning en de inzet van materieel is en kan een concrete berekening worden uitgevoerd. Daarbij moet worden vermeld dat zelfs bij een significant negatief effect op Natura 2000 er nog steeds geen definitieve vergunningplicht is. Door een nieuwe berekening op basis van intern salderen of door inzet van elektrisch materieel kan het stikstofgehalte lager uitkomen, waardoor van vergunningplicht geen sprake (meer) is. Zo kan door inzet van schoon elektrisch materieel ervoor worden gezorgd dat de drempelwaarde voor vergunningplicht niet wordt overschreden.

Dan is er ook nog de gebruiksfase die door een structurele aanpassing in het gebied ervoor zorgt dat verkeersstromen en -aantallen wijzigen. Deze veranderingen zijn blijvend en kunnen tot blijvende effecten van stikstofuitstoot leiden. Voor Hoorn West is een verkeersstudie aangeleverd bij de ruimtelijke onderbouwing. Op basis hiervan heeft ODMH geluids-, luchtkwaliteit- en stikstofberekeningen uitgevoerd. ODMH past bij alle milieuthema's dezelfde basisinput toe, die een korting van 92% toepast op de ruwe data van Goudappel Coffeng in hun tabellen (zie geluidsadviesdeelzaak voor Hoorn West). Bij geluid en luchtkwaliteit kan met de bestaande rekenmodellen zonder bezwaar naar de lokale effecten worden gekeken. Voor stikstof geldt dat niet, omdat Aerius niet in staat is verder te kijken dan verkeersstromen op 5 km afstand. Er is hier een truc toegepast door de extra verkeersstroom veroorzaakt door Hoorn West die richting Natura 2000 gaat via de ringweg rond Alphen aan den Rijn allemaal door te geleiden naar een wegdeel dat binnen 5 kilometer rijdt van Nieuwkoopse Plassen en De Haeck. Dit geldt als worst case scenario (wcs) voor dit plan.

Er is ook een verkeersstroom die direct naar de N11 ten westen van Hoorn West rijdt. Deze bewegen van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden af. Een klein effect kan hierdoor niet worden uitgesloten, daarom wordt bij de wcs berekening een controleberekening uitgevoerd. Daarbij wordt tienmaal zoveel verkeer over het eerder berekende tracé gestuurd om te kijken of het aantal verkeersbewegingen aanleiding geeft om te denken dat een lichte stijging al tot een vergunningplicht kan leiden. Als de modeluitkomst niet verandert, blijkt dat binnen het project geen risico optreedt op significant negatieve stikstofeffecten.

Aanvullende juridische risico's treden op als Aerius na herijking van kortingen van stalsystemen overbelaste hexagonen meldt dichterbij het plangebied gelegen als nu in de huidige versie van de database zijn opgenomen. Bovendien kan het zijn dat eerdere verkeersstromen die tot meer verkeer hebben geleid in naburige plangebieden in Alphen aan den Rijn niet eerder beoordeeld zijn en deze opgeteld wel tot een significant effect hebben kunnen leiden. Omdat deze planprocedure geen invloed heeft op deze overige plangebieden zijn die nu niet meegenomen.

Resultaten berekening

In de bijlagen zijn de verplaatste verkeersstromen binnen afstand van 5 kilometer doorgerekend in Aerius met een aanvullende berekening om te kijken of de uitkomst gevoelig is voor een hogere input aan verkeer. Beide berekeningen geven als uitkomst geen stikstofeffect op Natura 2000-gebieden.

Omdat de werkelijke verkeersstroom verderaf ligt en bovendien ook nog eens kansen heeft om richtingen af te slaan die weer van Natura 2000-richtingen afwijken geldt dat voor de gebruiksfase Hoorn West geen vergunningplicht kent.

Conclusie/juridische consequenties voor project

Het blijft nodig om te onderzoeken of bij de aanlegfase een stikstofeffect kan optreden. Dit zal echter geen juridisch gevolg hebben voor de planprocedure. Wel kan bij de vergunningaanvraag voor de aanleg blijken dat intern salderen nodig blijkt en dat emissiearm schoon bouwmaterieel nodig is. Dat kan met de huidige versie van Aeries echter niet worden berekend, tenzij een extra rekenstap wordt toegevoegd. Indien gewenst kan tussen vaststelling van het plan en voor de aanvraag van de vergunning een tussenberekening worden uitgevoerd met het herziene Aeriesmodel om meer zekerheid te krijgen.

Met deze berekening kan wel worden geconcludeerd dat de verhoogde stikstofuitstoot door wegverkeer in de gebruiksfase van het project geen significant negatieve gevolgen heeft voor Natura 2000-gebieden.

Bijlage 1 Berekening gebruiksfase verkeer Hoorn West verplaatst naar wegtracé dichterbij Natura 2000

Berekening Situatie 1

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

Rmut/KoDt/Qhe (31 mei 2021)
pagina 1/5

Berekening Situatie 1

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

RudNargRReyV (31 mei 2021)
pagina 1/5